

Π Ε Ρ Τ Ε Ρ Η

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΜΕ

Φυλλάδ. 88.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Τόμος. Δ'.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1851.

ΓΥΙΖΩΤΟΥ ΒΑΣΙΛΚΤΩΝ.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.

ὑπὸ Π. Ι. Χαλκιοποῦλου.

—ο—

Ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ ἐκπληρώσῃ δύο μεγάλα καὶ δυσχερῆ καθήκοντα δυνάμενα νὰ τὸν δοξάσωσιν. Εἶναι δὲ ταῦτα ἂν νὰ ὑπορέρῃ τὴν δυστυχίαν, καὶ νὰ ὑποταχθῇ εἰς αὐτὴν μετὰ στεθερότητος· ἔ'ον νὰ πιστεύῃ εἰς τὸ καλὸν, καὶ ν' ἀφοσιωθῇ εἰς αὐτὸ μετὰ καρτερίας.

Ὡραῖον καὶ σωτήριον εἶναι τὸ παράδειγμα ἀνδρὸς ἐνανέτου, παλαίοντος κατὰ τῆς κακοδαιμονίας, ἥτοι, τὸ παράδειγμα ἀνδρὸς ἐνανέτου διευθύνοντος ἀγῶνα τινὰ δικαίον, καὶ ἐξασφαλίζοντος τὸν θρίαμβόν του..

Ἀγὼν ἄλλος δὲν ὑπῆρξε τοσοῦτο δικαίος καὶ τοσοῦτο ἐπιτυχής, ὅσον ὁ ἀγὼν τῶν ἀγγλικῶν ἀποικίων, αἵτινες ἔλαβον τὰ ὅπλα κατὰ τῆς κυβερνήσεώς των, καὶ ἀπετέλεσαν τὰς Ὁμοσπόνδους Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς.

Αἱ πολιτεῖαι αὗται προέταξαν τὴν ἀντίστασιν, καὶ ἔπειτα ἀπεστάτησαν.

Ἡ ἀντίστασις αὐτῶν ἐστηρίζετο εἰς δικαιώματα ἱστορικά καὶ εἰς πράγματα, εἰς δικαιώματα λογικά καὶ εἰς ιδέας.

Ὁρεῖλεται τιμὴ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, διότι αὕτη πρώτη ἔρριψεν εἰς τὰς ἀποικίας ταύτας, κατὰ τὸν σχηματισμὸν αὐτῶν, τὸν σπόρον τῆς ἐλευθερίας. Ὅλοι σχεδὸν, κατὰ τὴν θεμελιώσιν των, ἡ δλίγον ἔπειτα, ἔλαβον συντάγματα χορηγοῦντα εἰς τοὺς ἀποίκους τὰς ἰδίας ἐλευθερίας τῆς ἀγγλικῆς χώρας.

Καὶ τὰ συντάγματα ταῦτα δὲν ἦσαν μάταια ἀποτελέσματα, ἡ νεκρὰ γράμματα, διότι καθιέρουν ἡ παρέδχοντο θεσμοὺς, οἵτινες ἐνεθάρρυναν τοὺς ἀποίκους εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ἐλευθεριῶν των, καὶ εἰς τὴν ἐξέλεγχσιν τῆς ἐξουσίας, λαμβάνοντας μετοχὴν εἰς αὐτὴν. Τοιοῦτοι δὲ θεσμοὶ ἦσαν, ἡ ψήφισις τῶν βοηθημάτων, ἡ ἐκλογὴ τῶν μεγάλων συμβουλίων τῆς κυβερνήσεως, ἡ σύστασις τῶν ἐνόρκων δικαστηρίων, καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ συναθροίζεσθαι καὶ ἐξετάζειν τὰ κοινὰ πράγματα.

Ὅθεν ἡ ἱστορία τῶν ἀποικίων τούτων εἶναι κυρίως ἡ πρακτικὴ καὶ ἐργώδης ἀνάπτυξις τοῦ πνεύματος τῆς ἐλευθερίας, τὸ ὅποιον ἤρξεν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν νόμων καὶ τῶν παραδόσεων τοῦ τόπου· ἡ μᾶλλον, εἶναι ἡ ἱστορία αὐτῆς τῆς ἰδίας Ἀγγλίας.

Ἡ ὁμοίότης αὕτη εἶναι τοσοῦτο μᾶλλον πρέδηλος,

δσον αἱ ἀποικίαι τῆς Ἀμερικῆς, αἱ πλείονες τοῦλάχιστον, ἢ αἱ ἀξιολογώτεροι, ἐθεμελιώθησαν, ἢ ἤρχισαν νὰ αὐξάνωσι, κατὰ τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἐποχὴν, κατὰ τὴν ἐποίαν ἡ Ἀγγλία, παλαιούσα κατὰ τῶν ἀξιώσεων τῆς ἀπολύτου ἐξουσίας, προητοιμάζετο ἡ ἐμβαίνειν εἰς τοὺς τολμηροὺς ἐκείνους ἀγῶνας, ἕνεκα τῶν ὁποίων τιμᾶται ὡς δοῦσα εἰς τὸν κόσμον τὸ πρῶτον παράδειγμα μεγάλου ἔθνους ἐλευθεροῦ καὶ καλῶς κυβερνωμένου.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1578, μέχρι τοῦ 1704, ἐπὶ τῆς Ἑλισάβετ, Ἰακώβου τοῦ Α', Καρόλου τοῦ Α', τοῦ Μακροῦ Κοινοβουλίου, τοῦ Κρόμβελ, Καρόλου τοῦ Β', Ἰακώβου τοῦ Β', Γουλιέλμου τοῦ Γ', καὶ τῆς βασιλείας Ἀννης, τὰ συντάγματα τῆς Βιργινίας, τῆς Μασαχουσέτης, τῆς Μαριλάνδης, τῆς Καρολίνης, καὶ τοῦ Νεβοράκου, τὸ ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου, ἀνεγνωρίσθησαν, ἐφιλονεικῆθησαν, περιωρίσθησαν, ἐπεκτάθησαν, ἐξηφανίσθησαν, ἀνεκτάθησαν, διατελοῦντα ἀδιακῶπως ὑπὸ τὴν ἐπιβρότην τῶν περιπετειῶν ἐκείνων, τῶν μεταβολῶν ἐκείνων, αἵ τινες ἀποτελοῦν τὴν κατάστασιν, ἡ μᾶλλον τὴν οὐσίαν τῆς ἐλευθερίας, διότι οἱ ἐλευθεροὶ λαοὶ δὲν δύνανται νὰ ἐλπίζωσιν εἰς τὴν εἰρήνην, ἀλλ' εἰς τὴν νίκην.

Ὅμοι μὲ τὰ νόμιμα δικαιώματα τῶν, εἶχαν προσέτι οἱ ἀποικοὶ καὶ πεποιθήσεις. Ὅχι μόνον διότι ἦσαν Ἀγγλοὶ, ἀλλὰ καὶ διότι ἦσαν χριστιανοὶ, ἤθελαν νὰ ἦναι ἐλευθεροὶ, καὶ μᾶλλον ἐπαθαίνοντο διὰ τὴν ἐκὺτῶν πίστιν, παρὰ διὰ τὰ συντάγματά των. Ταῦτα ἐθεωροῦντο παρ' αὐτῶν ὡς ἀπόρροια μόνον καὶ ἀτελής τις εἰκὼν τοῦ θεοῦ νόμου, τοῦ εὐαγγελίου. Τὰ δικαιώματά των ἤθελαν μένει σῶα, καὶ ὅταν ἀκόμη τὰ συντάγματα των ἤθελαν ἐξηφανισθῇ. Διὰ μόννης τῆς ὁρμῆς τῆς ψυχῆς των, ἐνισχυομένης ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, ἤθελαν ἀντλήσει αὐτὰ εἰς πηγὴν ἄλλην ἀνωτέραν, καὶ ἀπόρσιτον εἰς πᾶσαν ἀνθρωπίνην ἐξουσίαν, διότι ἔτρεφαν αἰσθήματα ὑψηλότερα καὶ ἀπὸ αὐτὰς ἀκόμη τὰς ἰδίας των θεσμοθεσίας, πρὸς τὰς ὁποίας ἐφαίνοντο τοσοῦτο ζηλότυποι.

Γνωστὸν εἶναι πῶς, κατὰ τὸν ΙΗ' αἰῶνα, ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια, ὠθουμένη ἀπὸ τὴν αὔξησιν τοῦ πλούτου, τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ὅλων τῶν κοινωνικῶν δυνάμεων, καθὼς ἐπίσης καὶ ἀπὸ τὴν μεγάλην ταχύτητα τῆς ἰδίας αὐτῆς ἐνεργείας, ἐπροσπάθησε τὴν κατάκτησιν τοῦ Παντός. Αἱ πολιτικαὶ ἐπιστήμαι ἐξωγονήθησαν, καὶ ὑπεράνω τῶν ἐπιστημῶν τούτων, τὸ φιλοσοφικὸν πνεῦμα ἀνεπτέρωθη ὑπερήφανον, ἀκόρρετον, πρόθυμον νὰ ἐμβατεύσῃ τὰ πάντα, καὶ τὴν πορείαν αὐτῶν νὰ κανονίσῃ. Ὅχι διὰ παραφροῶν, ἢ διὰ κλονισμῶν, ἀλλ' ἀκολουθοῦσα μᾶλλον τὴν φορὰν τῆς ἰδίας τῆς τύχης, καὶ ἀποφεύγουσα νέας ὁδοὺς, ἢ ὑπὸ τὴν ἀγγλικὴν κυβέρνησιν διατελοῦσα Ἀμερικὴ ἐπεχείρησε τὸ μέγα ἐκεῖνο ἔργον. Αἱ φιλοσοφικαὶ ιδεαὶ συνεδέθησαν ἀμέσως εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον μετὰ τὰς ὀρθοπεδικὰς πεποιθήσεις, αἱ κατακτητικαὶ τοῦ λόγου μετὰ τὰς καταρθώματα τῆς πίστεως, τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τὰ δικαιώματα τοῦ χριστιανοῦ.

Ὁραία εἶναι ἡ συμμυρία τοῦ ἱστορικοῦ δικαιώματος καὶ τοῦ λογικοῦ δικαιώματος, τῶν παραδόσεων καὶ τῶν ἰδεῶν. Οἱ λαοὶ τοιοῦτότρόπως γίνονται ἐνεργητικώτεροι καὶ φρονιμώτεροι συνάμα. Ὅταν γεγονότα ἀρχαῖα καὶ σεβαστὰ διευθύνωσι τὸν ἀνθρώπον, ἀλλὰ δὲν τὸν υποδουλώσωσι, ὑποστηρίζωσιν αὐτὸν, ἀλλὰ δὲν τὸν ἀφίνωσι νὰ ἐξοκέλλῃ εἰς ἀτοπήματα, τότε δύναται οὗτος νὰ προοδεύῃ καὶ νὰ ὑψωθῇ, ἀποφεύγων τὸν κίνδυνον τοῦ

νὰ παρασυρθῇ ἀπὸ τὴν αὐθάδη τοῦ νόος τοῦ ὁρμῆν, δυναμένην νὰ τὸν κατασυντρίψῃ ταχέως εἰς ἀγνώστους σκοτέλους, ἢ νὰ τὸν ῥίψῃ εἰς χαλύνωσιν.

Ὅταν δὲ σχηματισθῇ ἄλλη τις ὥραιότερα καὶ σωτηριωδέστερα συμμυρία, ἥτοι, ὅταν ἐνωθῶσιν, ἐν τῇ νῦν ἐπίσης τοῦ ἀνθρώπου, αἱ ὀρθοπεδικαὶ πεποιθήσεις μετὰ τὴν γενικὴν πρόδοσιν τῶν ἰδεῶν, καὶ ἡ ἐλευθερία τοῦ λόγου μετὰ τὴν εὐστάθειαν τῆς πίστεως, τότε οἱ λαοὶ δύνανται νὰ ἐλπίζωσι καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς τολμηροτέρους θεσμούς. Διότι αἱ ὀρθοπεδικαὶ πεποιθήσεις παρέχουν ἀνεκτίμητον βοήθειαν εἰς πᾶσαν καλὴν κυβέρνησιν. Ὁ θέλων νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ καθήκον του, εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, πρέπει νὰ ὑψοῦται ἀνω τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, ἐπειδὴ, ἂν ἡ ψυχὴ του ἦναι ἰσοῦσῃς μετὰ τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἐπεχείρησε, πίπτει ταχέως, καὶ καθίσταται ἀνίκανος νὰ ἐκπληρώσῃ αὐτὸ ἐπαξίως.

Τοιαύτη ἦτον, εἰς τὰς Ἀγγλικὰς ἀποικίας, ἡ εὐτυχὴς κατάστασις τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς κοινωνίας, ὅτε ἡ Ἀγγλία, ἐπιτεθεῖσα ἀλαζονικῶς κατ' αὐτῶν, ἀπεφάσισε νὰ διαθέτῃ αὐθαρέτως καὶ τὴν περιουσίαν καὶ τὴν τύχην των.

Ἡ ἐπίθεσις αὕτη δὲν ἦτον νέα, οὔτε ὀλωσδιόλου αὐθαίρετος, διότι εἶχε καὶ αὕτη τὴν ἱστορικὴν τῆς ἀρχῆν, καὶ ἐστηρίζετο εἰς τινα δικαιώματα.

Μεγάλη εἶναι ἡ κοινωνικὴ τέχνη ἥτις συμβιβάζει τὰς διαφόρους ἐξουσίας, προσδιορίζουσα τὴν ἑκτασιν καὶ τὸ μέτρον ἐκάστης. Τὸν συμβιβασμὸν τοῦτον, ἂν καὶ ὑποκείμενον πάντοτε ὄντα εἰς ἀμφιβολίας καὶ ἀμφισβητήσεις, δυνάμει ὅμως, ἀγωνιζόμενοι, νὰ ἐπιτύχωμεν καὶ μέχρι τοῦ βαθμοῦ ἐκείνου, τὸν ὁποῖον τὸ κοινὸν συμφέρον ἀπαιτεῖ ἀναποφεύκτως.

Τῶν νεαρῶν κοινωνικῶν ἰδίων δὲν εἶναι νὰ ἐλπίζωσιν εἰς τὸ δυσχερὲς τοῦτο ἀποτέλεσμα. Τοῦτο δὲ προέρχεται ὄχι ὡς ἐκ τῆς τελείας παραγνωρίσεως ἢ καταργήσεως ἐξουσίας τινὸς οὐσιώδους, διότι καὶ εἰς τὰς νέας κοινωνίας ὑπάρχουν καὶ ἐνεργοῦν ὅλοι αἱ ἐξουσίαι, ἀλλὰ διότι, ὑπάρχουσιν, ἐνεργοῦν συγκεχυμένως, καὶ ἐκάστη αὐτῶν πρὸς ἰδίαν τῆς ὠφέλειαν, χωρὶς νὰ ἔχωσι μεταξὺ των μῆτε τὸν ἀναγκαῖον σύνδεσμον, μῆτε τὴν ἀπαιτουμένην ἀναλογίαν, καὶ, οὕτω πῶς ὑπάρχουσιν καὶ ἐνεργοῦσιν, ἀντὶ νὰ διεγείρωσι τὸν ἀγῶνα ἐκεῖνον ὅστις φέρει εἰς τὸν συμβιβασμὸν, προκαλοῦν τὴν ἀταξίαν, ἥτις καθιστᾷ ἀναπόφευκτον τὸν πόλεμον.

Ἐκτὸς τῶν ἐλευθεριῶν των, εἶχαν ἀπαρχῆς αἱ ἀγγλικαὶ ἀποικίαι τρεῖς ἐξουσίας, καθιερωμένας ὑπὸ τῶν ἰδίων των συνταγμάτων. Αἱ ἐξουσίαι αὗται ἦσαν τὸ στέμμα, οἱ μεγάλοι ἰδιοκτῆται καὶ θεμελιωταὶ τῶν ἀποικίων, εἴτε ἦσαν οὗτοι ἄτομα, εἴτ' ἀπετέλουν εταιρίας, καὶ ἡ μητρόπολις. Τὸ στέμμα ὑπῆρχε δυνάμει τῆς μοναρχικῆς ἀρχῆς, ἔχον ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τὰς ἐκ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐπικρατείας πηγαζούσας παραδόσεις τοῦ οἱ ἰδιοκτῆται θεμελιωταὶ, εἰς τοὺς ὁποίους παρεχωρήθη ἡ χώρα, δυνάμει τοῦ τιμαριωτικοῦ δικαιώματος, παρέχοντος εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν ἀξιόλογόν τι μέρος τῆς κυριαρχίας· ἡ μητρόπολις, δυνάμει τῆς ἀποικιακῆς ἀρχῆς, ἥτις πάντοτε καὶ εἰς ὅλα τὰ ἔθνη, διὰ φυσικοῦ τινος συνδέσμου, ὑπάρχοντος μεταξὺ τῶν γεγονότων καὶ τῶν ἰδεῶν, δίδει εἰς τὴν μητρόπολιν μεγάλην ὑπεροχὴν ἐπὶ τῶν ἐξεληθέντων ἀπὸ τοὺς κόλπους αὐτῆς λαῶν.

Ἐξαρχῆς λοιπὸν, τόσοι εἰς τὰ διάφορα γεγονότα, ὡς καὶ εἰς τὰ συντάγματα, ἢ μεταξὺ τῶν ἐξουσιῶν τοῦ

των σύγκρισις ἦτον κορυφωμένη, καὶ ποτὲ μὲν αὐταὶ ἦσαν παντοδύναμοι, ποτὲ δὲ ἐταπεινούντο, ποτὲ μὲν ἐνόουντο, ποτὲ δὲ διηροῦντο, ἄλλοτε μὲν ἐπροστάτευαν τὸν ἕνα τῶν κατοίκων κατὰ τοῦ ἄλλου, τὴν μίαν κατὰ τῆς ἄλλης τῶν ἐλευθεριῶν, καὶ ἄλλοτε πάλιν προσέβαλαν ἐκ συμφώνου καὶ τοὺς μὲν καὶ τὰς δέ. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς συγχύσεως ταύτης καὶ τῶν μεταβολῶν τοῦ τῶν, ὅλοι ἀνεύρισκαν δικαίωματα νὰ ἐπικαλεσθῶσιν ὑπὲρ αὐτῶν, προηγούμενα νὰ ὑποστηρίξωσι τὰς πράξεις καὶ τὰς ἀξιώσεις τῶν.

Περὶ τὰ μέσα τοῦ ΙΖ' αἰῶνος, ὅτε, ὁμοῦ μὲ Κάρολον τὸν Α'. ἡ μοναρχικὴ ἀρχὴ κατεβλήθη εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἐγεννήθη στιγμιαίως ἡ ἐλπίς, ὅτι αἱ ἀποικίαι ἤθελαν ὠφεληθῆ ἔκ τοῦ συμβάντος τούτου ν' ἀποτινάξωσι τὴν ἀγγλικὴν κυριαρχίαν.

Καὶ τῶνόντι, τινὲς ἐξ αὐτῶν, καὶ μάλιστα ἡ Μασσασουσέτη, κατοικουμένη ἀπὸ καθαριστὰς εὐτόλμους, ἐφάνησαν διατεθειμέναι, ἂν ὄχι νὰ διαβρῇξουν πάντα δεσμὸν, ὑπάρχοντα μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῆς μητροπόλεως, τοῦλάχιστον ν' αὐτοκυβερνηθῶσι καὶ αὐτονομηθῶσι. Τὸ Μακρὸν ὁμως Κοινοβούλιον, ἐν ὀνόματι τῆς ἀποικιακῆς ἀρχῆς, καὶ δυνάμει τῶν παρ' αὐτοῦ κληρονομηθέντων δικαιωμάτων τοῦ στέμματος, διετήρησε τὴν βρεταννικὴν κυριαρχίαν, μετριοπαθῶς προσφερόμενον πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν ἀποικιῶν. Ὁ Κρόμβελ, κληρονόμος καὶ εὗτος τοῦ Μακροῦ Κοινοβουλίου, ἀνέδειξε τὴν ἐξουσίαν λαμπροτέραν, καὶ, δι' ἐπιδεξιῶν καὶ σταθερὰς προστασίας, ἐπρόλαβεν ἡ κατέστειλεν, εἰς τὰς ἀποικίας, εἴτε αὐταὶ ἐκατοικοῦντο ἀπὸ φιλοβασιλεῖς, εἴτε ἀπὸ καθαριστὰς, πᾶσαν ὑποθαλαπομένην ἐλπίδα ἀνεξαρτησίας.

Τὸ ἔργον τοῦτο ἦτον εὐκόλον εἰς τὸν Κρόμβελ. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, αἱ ἀποικίαι ἦσαν ἀδύνατοι καὶ διηρημέναι. Περὶ τὸ 1640, ἡ Βιργινία εἶχε τρεῖς ἡ τέσσαρας χιλιάδας κατοίκους, καὶ, κατὰ τὸ 1660, μόλις τριάκοντα. Ἡ Μαριλάνδη δὲν εἶχε πλειοτέρους τῶν δώδεκα χιλιάδων. Εἰς τὰς δύο ταύτας ἐπαρχίας τὸ βασιλικὸν κόμμα ἦτον ἐπικρατέστερον, καὶ ἀπεδέχθη χαρμολύνης τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἀγγλικῆς κυριαρχίας. Εἰς τὴν Μασσασουσέτην ἀπεναντίας, ἐπεκράτει γενικῶς τὸ δημοκρατικὸν πνεῦμα· οἱ φυγάδες βασιλοκτόνοι, ὁ Γδφ καὶ ὁ Βάλλευ, ἔτυχαν ἐκεῖ καὶ ὑποδεξίσεως καὶ προστασίας, καὶ, ὅτε ἡ τοπικὴ διοίκησις ἠναγκάσθη ν' ἀνακηρύξῃ Κάρολον τὸν Β', ἀπηγόρευσε συγχρόνως πᾶσαν ταραχὴν συνάθροισιν, πᾶσαν ἐορτὴν, καὶ αὐτὰς ἀκόμη τὰς ὑπὲρ τοῦ βασιλέως προπόσεις. Καὶ μολαυτὰ δὲν ὑπῆρχαν εἰσέτι οὔτε ἡθικὴ ἐνότης, οὔτε ὕλικὴ δύναμις, στοιχεῖα ἀναγκαιότατα εἰς τὴν θεμελίωσιν τῶν ἐπικρατειῶν.

Μετὰ τὸ 1688, ὅτε ἡ Ἀγγλίς ἀπέκτησεν ὀριστικῶς κυβερνήσιν ἐλευθερίαν, αἱ ἀποικίαι ἐκεῖναι ὀλίγον ὠφεληθήσαν ἐκ τούτου. Τὰ συντάγματα τὰ ὁποῖα Κάρολος ὁ Β', καὶ Ἰάκωβος ὁ Β', εἶχαν καταργῆσει καθολικηρίαν ἢ ἐν μέρει, ἀπεδόθησαν εἰς αὐτὰς ἀτελῆ. Ἡ αὐτὴ σύγκρισις ἐβασίλευεν, αἱ αὐταὶ συγχρούσεις μεταξὺ τῶν ἐξουσιῶν ἀνεφάνησαν. Οἱ πλειότεροι τῶν διοικητῶν, μεταβαίνοντες ἐκεῖ ἐκ τῆς Εὐρώπης, καὶ πρόσκαιροι θεματοφύλακες ὄντες τῶν προνομίων καὶ τῶν ἀξιώσεων τῆς βασιλείας, ἔκαμναν χρῆσιν αὐτῶν, μᾶλλον ἀλαζόνα παρὰ ἰσχυρὰν, διότι ἡσπάζοντο σύστημα διοικήσεως ἀσυνεπῆς, ραδιοῦργον, ἀνίσχυρον, πολλακίς ἀπληστον, μᾶλλον ἐνδιαφερόμενον εἰς τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐριδας, παρὰ εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου.

Ἄλλ' αἱ ἀποικίαι ἔπαυσαν πλέον νὰ παραπονῶνται κατὰ μόνης τῆς βασιλείας· τὰ παράπονά τῶν ἀπευθύνοντο τοῦ λοιποῦ καὶ κατὰ τοῦ στέμματος καὶ κατὰ τῆς μητροπόλεως συνάμα. Ὁ ἀληθὴς αὐτῶν κυρίαρχος δὲν ἦτον πλέον ὁ βασιλεὺς, ἀλλ' ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ λαὸς ὁμοῦ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, ἀντιπροσωπεύμενοι καὶ συγγερόμενοι ἀμφοτέροι ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ. Καὶ τὸ Κοινοβούλιον τοῦτο ἐπίσης ἐθεώρει, μὲ τὸ αὐτὸ σχεδὸν ὅμμα, τὰς ἀποικίας, καὶ ἐξηγεῖτο πρὸς αὐτὰς ἀπαρallάκτως ὡς, ὑποκρινόμενοι πρὸ ὀλίγου, ἐξηγοῦντο πρὸς αὐτὸ τὸ ἴδιον εἰς βασιλεῖς ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους αὐτὸ ἐνίκησε καὶ κατέβαλε.

Συνέδριον, συγκαίμενον ἀπὸ ἀριστοκράτας, εἶναι ὁ μᾶλλον δυσμεταχειρίστος δεσπότης. Ὅλοι εἰ συγχροτούντες αὐτὸ εἶναι ἀνώτατοι ἄρχοντες, κἀνείς ὁμως δὲν δίδει εὐθύναν τῶν πράξεων τοῦ.

Ἄλλ' αἱ ἀποικίαι ἠῤῥαναν, μετὰ πολλῆς τῆς ταχύτητος, καὶ κατὰ τὸν πληθυσμὸν καὶ κατὰ τὸν πλοῦτον, καὶ κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν ἰσχύν, καὶ κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν σημασίαν. Ἀντὶ ἀφανῶν τινων νομοικισμῶν, κυρίως καταγινόμενων εἰς τὴν συντήρησιν τῶν, καὶ μόλις δυναμένων νὰ συντηρῶνται, ἐμορφοῦτο λαὸς, τοῦ ὁποῖου ἡ γεωργία, αἱ ἐπιχειρήσεις, αἱ σχέσεις, ἐγίνοντο ἤδη γνωσταὶ εἰς τὸν κόσμον. Ἡ μητρόπολις, οὕσα ἀνεπιτήδεις νὰ κυβερνήσῃ αὐτὸν καταλλήλως, οὔτε τὴν εὐκαιρίαν, οὔτε τὴν κακουβολίαν εἶχε νὰ μετχειρισθῇ ἀπολύτως κατ' αὐτοῦ τὴν κατάθλιψιν. Τὸν ἐστενοχωρεῖ λοιπὸν καὶ τὸν ἐβλαπτε, χωρὶς ὁμως καὶ νὰ τὸν ἀναχατίσῃ.

Καὶ ἐντοσοῦτῳ ἡ ἀνάπτυξις τοῦ νοδὸς ἐπροχώρει, καὶ αἱ ψυχαὶ ἐμεγαλύνοντο ὁμοῦ μὲ τὴν κατάστασιν τοῦ τόπου. Κατὰ τινα θαυμαστὴν τῆς θείας προνοίας οἰκονομίαν, μεταξὺ τῆς γενικῆς καταστάσεως τόπου τινὸς καὶ τῆς ἐσωτερικῆς διαθέσεως τῶν πολιτῶν, ὑπάρχει μυστικὸς τις δεσμός. Ἄφανής τις, ἀλλὰ βεβαία συνενόησις, συννοῦσα τὴν πρόοδον καὶ τὴν τύχην αὐτῶν, καὶ καθιστῶσα τὸν γεωργὸν εἰς τοὺς ἀγρούς του, τὸν ἔμπορον ἐντὸς τοῦ καταστήματός του, τὸν τεχνίτην τελοσπάντων ἐντὸς τοῦ ἐργοστασίου του, μᾶλλον ἀξίους πίστεως μεταξὺ τῶν, καὶ μᾶλλον θαρβύλους, κατὰ λόγον τῆς αὐξήσεως καὶ τῆς ἐνισχύσεως τῆς κοινωνίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας ζῶσιν. Ἀπὸ τοῦ 1692, τὸ γενικὸν συνέδριον τῆς Μασσασουσέτης ἐψήφισεν «ὅτι οὐδεὶς φόρος δύναται νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τοὺς ἐν ταῖς ἀποικίαις ὑπηκόους τῆς Α. Μ. ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς κυβερνήσεως, τοῦ συμβουλίου καὶ τοῦ ἀντιπροσωπικοῦ συνεδρίου.» Τὸ 1704, ἡ νομοθετικὴ συνέλευσις τοῦ Νεοβοράκου ἐκήρυξε τὰ αὐτὰ κατ' ἐπανάληψιν. Ἡ βρεταννικὴ κυβερνήσις ἀπέκρουσε τὰς διακηρύξεις ταύτας, ποτὲ μὲν διὰ τῆς σιωπῆς, ποτὲ δὲ διὰ τῆς ἐνεργείας, ἀλλὰ πάντοτε διὰ πλαγίων μέσων καὶ ἐπιφυλάξεων. Καὶ εἰ ἀποικοὶ πολλακίς μετεχειρίζοντο τὴν σιωπὴν, μὴν ἐπιζητούντες ὅλας ἐν γένει τὰς συνεπείας τῶν παρ' αὐτῶν πρεσβευμένων ἀρχῶν. Ἄλλ' ἐντοσοῦτῳ αἱ ἀρχαὶ αὐταὶ μετεδίδοντο καθ' ὅλην τὴν κοινωνίαν, ἐνῷ συγχρόνως ἠῤῥαναν αἱ δυνάμεις, αἵτινες μίαν ἡμέραν ἔμελλαν ν' ἀριερωθῶσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὸν θρίαμβον αὐτῶν.

Καὶ τῶνόντι, ὅτε ἤλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ὅτε Γεώργιος Γ', καὶ τὸ κοινοβούλιον αὐτοῦ, μᾶλλον ἀπὸ ἀγερωχίαν, καὶ διὰ νὰ διακόψωσι τὴν παραγραφὴν τῆς ἀπολύτου ἐξουσίας, παρὰ διὰ ν' ἀπολαύσωσι τὰς ἐκ ταύτης ὠφελείας, ἤξιώσαν νὰ ἐπιβάλλωσι φόρους εἰς τὰς

ἀποικίας, χωρίς νὰ ζητηθῇ ἡ συγκατάθεσις των, κόμμα πολυάριθμον. ἰσχυρόν, θερμόν, τὸ ἐθνικὸν κόμμα, ἡγέθη ἀμέσως, ἔτοιμον δ' ν' ἀποκρούσῃ τὴν τοιαύτην ἀξιώσιν, ἐν ὀνόματι τοῦ δικαίου καὶ τῆς τιμῆς τοῦ τόπου.

Καὶ ἀληθῶς τὸ ζήτημα τοῦτο ἦτον ζήτημα δικαίου καὶ τιμῆς, καὶ ὄχι εὐμερίας καὶ ὕλικου συμφέροντος. Οἱ φόροι, μικροὶ ὄντες, δὲν ἐπροξένουν βάρος εἰς τοὺς ἀποίκους. Ἄλλ' οὗτοι ἦσαν ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες αἰσθάνονται περισσότερον τὴν πικρίαν τῶν ψυχικῶν παθημάτων, παρὰ τὴν στενοχωρίαν τῶν ὕλικῶν στερήσεων, καὶ οἱ ὅποιοι τότε μόνον εὐχαριστοῦνται εἰς τὴν ἀναπαυσιν, ὅταν εὐρίσκωσιν αὐτὴν ἐντὸς τῆς τιμῆς — « Περὶ τίνος πρόκειται, καὶ περὶ τίνος φιλονεικοῦμεν; πρόκειται ἄρα γε περὶ τῆς πληρωμῆς ἑξ ὀσλδίων ἐπὶ ἐκάστης λίτρας τῆς, ὡς φόρου βαρέως; ὄχι, πρόκειται μόνον περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιβουλῆς τοῦ τοιούτου φόρου, τὸ ὅποιον ἡμεῖς ἀμφισβητοῦμεν καὶ ἀρνούμεθα. » Ταῦτα ἔλεγεν αὐτὸς ὁ ἴδιος Βασίλειον, ἅμα ἤρχισεν ἡ ἑρῖς, καὶ τοιοῦτο ἦτον τὸ κοινὸν αἶσθημα, αἶσθημα ἀληθῶς πολιτικὸν καὶ ἠθικὸν συγχρόνως, δεικνύον συνάμα καὶ φρόνησιν καὶ ἀρετὴν.

Σωτήριον εἶναι τὸ θέαμα τὸ ὅποιον αἱ ἀποικίαι παρίσταναν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Πανταχοῦ συνεκροτούντο συναθροίσεις πολυάριθμοι, τοπικαὶ ἢ γενικαί, πρόσκαιροι ἢ διαρκεῖς, βουλευτήρια συγκαίμενα ἀπὸ πολίτας, ἢ ἀντιπροσώπους, συνελθούσας, ἐπιτροπὰς, σύνοδος. Ἄνθρωποι διαφόρων διαθέσεων συνεννοοῦντο μεταξὺ των· οἱ μὲν, σεβόμενοι τὴν μητρόπολιν, καὶ ἀφωσιωμένοι ὄντες εἰς αὐτήν, οἱ δὲ, περιπαθῶς κηδόμενοι ὑπὲρ τῆς ἰδίας των πατρίδος, τὴν ὅποιαν ἐδλεπαν ἀυξάνουσαν ὑπὸ τὰ ὄμματά των καὶ διὰ τῆς ἐργασίας των· ἐκεῖνοι μὲν, λυπούμενοι καὶ ἀνήσυχτοι ὄντες, οὗτοι δὲ, θερμοὶ καὶ ἔχοντες ἀμοιβαίαν μεταξὺ των πίστιν, ὅλοι ὁμοῦς ἠνωμένοι, ἐκυριεύοντο ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ αἰσθημα τῆς ἀξιοπρεπείας, ἀπὸ τὴν αὐτὴν ἀκλόνητον θέλησιν τῆς ἀντιστάσεως, καὶ ἄφιναν ἐλευθερίαν νὰ φαίνεται τὴν διαφορὰν τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν ἐντυπώσεων, χωρὶς ἐκ ταύτης νὰ προκλύψῃ ποτὲ διαίρεσις τις ζωρὰ ἢ διαρκὴς. Σεβόμενοι μάλιστα ἅπαντες τὰς ἀμοιβαίας ἐλευθερίας, καὶ προσέχοντες μὴ προσβάλλωσιν οὐδενὸς τὴν συνείδησιν, καὶ πρὸς πάντα προσφερόμενοι μετριопαθῶς καὶ δικαίως, ἐσζήτησαν ὅλοι ὁμοῦ καὶ κοινῶς, τὴν μεγάλην τῆς πατρίδος των ὑπόθεσιν, καὶ οὕτως ἡδυνήθησαν νὰ φθάσωσιν εἰς τὸν σκοπὸν των, διὰ θυσιῶν, ὅσον ἦτον δυνατόν, μικροτέρων.

Κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1775, ἡ πρώτη συνέλευσις, συνεληθῶσα εἰς Φιλαδέλφειαν, ἐσκέπτετο νὰ δημοσιεύσῃ διακήρυξιν ἐπίσημον διὰ τῆς ὁποίας νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἐπανάστασιν. Δύω ἀντιπρόσωποι, ὁ μὲν τῆς Βιργινίας, καὶ ὁ ἕτερος τῆς Πενσυλβανίας, ὁ Ἰεφερσὼν καὶ ὁ Δικινσὼν, ἦσαν μέλη τῆς ἐπὶ τῆς συντάξεως τῆς διακήρυξεως ἐπιτροπῆς. « Ἡτοίμασα, λέγει ὁ ἴδιος Ἰεφερσὼν, τὸ σχέδιον τῆς διακήρυξεως » ὁ Δικινσὼν ἐθεώρησεν αὐτὸ λίαν ἐντονον, διότι ἔτρεφεν ἐλπίδας συμβιβασμοῦ μετὰ τῆς μητροπόλεως, καὶ δὲν ἤθελε νὰ τεθῶσιν ἐν τῷ μέσῳ προσκλήματα, διὰ λόγων προσβλητικῶν. Ὁ ἀνὴρ οὗτος ἦτον τοσοῦτο τίμιος καὶ τοσοῦτο ἱκανὸς, ὥστε, καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες δὲν συνεμερίζοντο τοὺς φόβους του, ἐθεώρησαν χρέος των νὰ περιποιηθῶσι τὰ φρονήματά του. Τὸν παρεκαλέσαμεν λοιπὸν νὰ λάβῃ τὸ σχέδιον καὶ τὸ μεταποιήσῃ καὶ ὅν ἐνέκρινε τρόπον. Συνέταξε νέον σχέδιον, διατηρήσας μόνον ἀπὸ τὸ πρῶ-

τον τοὺς τελευταίους παραγράφους, καὶ μέρος τοῦ προηγούμενου αὐτῶν. Ἡμεῖς ἐνεκρίναμεν αὐτὸ, καὶ ὑπεβάλαμεν τὴν περὶ τοῦτο ἐκθεσιν εἰς τὴν συνέλευσιν, ἥτις τὸ παρεδέχθη. . . . , διδουσα οὕτω δείγμα τρανώτατον τῆς πρὸς τὸν Δικινσὼν τιμῆς τῆς, καὶ τῆς θερμῆς ἐπιθυμίας τῆς τοῦ νὰ βαδίσωμεν φρονίμως καὶ βραδέως, ὅποιονδήποτε καὶ ἂν ἦτον τὸ ἀξιοσέβαστον ἐκεῖνο μέρος αὐτῆς, τὸ ὅποιον ἐπρωτίμα τὴν ἐναντίαν ὁδόν. Τὸ ταπεινὸν ὕψος τοῦ σχεδίου δυσaráστησεν ἐν γένει, καὶ, χάριν μόνον τοῦ συντάξαντος αὐτὸ, ἔγινε παραδεκτὸν σχεδὸν παμψηφεί. Μετὰ τὴν ἐπιψηφίσειν αὐτοῦ, ἂν καὶ πᾶσα παρατήρησις ἦτον ἐναντία εἰς τὴν τάξιν, ὁ Δικινσὼν δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατηθῇ, καὶ, ἐγερθεὶς νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐχαριστήσιν του, εἶπε, τελειῶνων τὸν λόγον. « Μία μόνη λέξις, Κύριε Πρόεδρε, ὑπάρχει εἰς τὸ ἔγγραφον τοῦτο, τὴν ὅποιαν ἀποδοκιμάζω, καὶ αὕτη εἶναι ἡ λέξις Σ υ ν ἔ λ ε υ σ ι ς. Κατόπιν αὐτοῦ, ἐγερθεὶς ὁ Βενιαμὴν Χάρισων, εἶπε:—Καὶ ἐγὼ, Κύριε Πρόεδρε, μιαν μόνην λέξιν παραδέχομαι ἐκ τῶν διαλαμβανομένων εἰς τὸ ἴδιον ἔγγραφον, καὶ αὕτη εἶναι ἡ λέξις Σ υ ν ἔ λ ε υ σ ι ς. Τοσαύτη σύμπνοια, τοσαύτης ἐλευθερίας ὑπαρχούσης, δὲν ἐπῆγαγεν ἀπὸ ἐφήμερον φρόνησιν, δὲν ἦτον ἡ εὐτυχὴς κατάστασις τῆς πρώτης ὁρμῆς τοῦ ἐθνουςαίματος. Ἐπὶ δέκα σχεδὸν ἔτη, κατὰ τὰ ὅποια διήρχησεν ὁ μέγας ἐκεῖνος ἄγων, οἱ ἄνδρες τοῦ ἐθνικοῦ κόμματος, οἱ ἔχοντες τὰ μᾶλλον ἀντίθετα φρονήματα, νέσι καὶ γέροντες. Θερμοὶ ἢ μετριόφρονες, δὲν ἔπαυσαν ποτὲ ἐργαζόμενοι ἐκ συμφώνου, καὶ προλαμβάνοντες πᾶσαν διαίρεσιν, οἱ μὲν διὰ τῆς φρονήσεώς των, οἱ δὲ διὰ τῆς σταθερότητος αὐτῶν. Καὶ ὅτε, μετὰ παρέλευσιν τεσσαράκοντα καὶ ἑξ ἑτῶν, ὁ Ἰεφερσὼν, ἀφ' οὗ συνήρρησεν εἰς τὴν ῥῆξιν καὶ τὴν βίαιαν ἐκείνην πάλην τῶν κομμάτων, ἐκ τῆς ὁποίας παρήχθη ἡ ἀμερικανὴ ἐλευθερία, ἔγραψε τὰ ἀπομνημονεύματα τῆς νεότητός του μετὰ συγκινήσεως βεβαίως, προσερχομένη ἀπὸ εὐχαρίστησιν συνάμα καὶ λύπην, ἀνεμιμνήσκοντο τῶν ὁραίων ἐκείνων παραδειγμάτων τῆς μετριопαθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης.

Ἄνδρες τοιοῦτοι, ὅποιοι ἦσαν οἱ εἰρημόνοιοι, καὶ ὅλοι ἐν γένει οἱ φρόνιμοι καὶ ἐνάρετοι, θεωροῦν τὴν ἐπανάστασιν, ἥτοι τὴν καταστροφὴν τῆς ὑπαρχούσης τάξεως καὶ τὴν ἀποκατάστασιν νέας, ἔργον σοφωρώτατον. Καὶ αὐτοὶ οἱ προνοητικώτεροι τῶν ἀνθρώπων δὲν δύνανται ποτὲ νὰ σταθμίσωσιν ὅλον τὸ βάρος τοῦ ἔργου τοῦτο. Καὶ αὐτοὶ οἱ μᾶλλον ῥιψοκίνδυνοι ἤθελαν φρίξει, ἂν ἐγνώριζαν ὅλους τοὺς συνεδούντας αὐτὸ κινδύνους. Ἡ ἀνεξαρτησία δὲν ἦτον διόλου ὁ κύριος σκοπός, οὔτε ἡ εὐχὴ τῶν ἀποικίων. Πνεύματά τινα, ὁξεία καὶ ζωηρά, προσέβλεπαν ἀμυδρῶς πῶς αὐτὴν, ἣ τὴν ἐπεθύμουν, ὑπὸ τὸν ὄρον τῆς νομίμου ἀντιστάσεως. Ἄλλ' ὁ λαὸς τῆς Ἀμερικῆς οὔτε ἐδίωκεν αὐτήν, οὔτε τὴν ἀπῆλθε ἀπὸ τοῦ ἀρχηγός του. — « Μ' ὅλα ὅσα κοινολογεῖτε περὶ τῆς εὐκρασίας σας σεῖς οἱ Ἀμερικανοὶ, ἔλεγε πρὸς τὸν Φραγκλῖνον, ἀπὸ τοῦ 1754, ὁ ἐνδοξος Κάμδεν, μ' ὅλην τὴν τοσοῦτο φημιζομένην ἀγάπην σας πρὸς τὴν Ἀγγλίαν, ἡξέυρω καλῶς ὅτι μιαν ἡμέραν θέλετε διαβρῆξαι τοὺς θαμνοὺς οἵτινες σὰς ἐνόνουν μὲ αὐτήν, καὶ θέλετε ὑψώσει τὴν σημαίαν τῆς ἀνεξαρτησίας. — Ἰδέα τοιαύτη δὲν ὑπάρχει, εἶπεν ὁ Φραγκλῖνος, καὶ οὔτε θέλει γεννηθῇ ποτὲ εἰς τὴν κεφαλὴν τῶν Ἀμερικανῶν, ἐκτὸς ἂν σεῖς τοὺς βιάσαστε, προσβάλλοντες αὐτοὺς ὕβριστικῶς. — « Λέγετε ἀληθινὰ, καὶ ἴσα ἴσα αὕτη

εἶναι μία ἀπὸ τὰς αἰτίας, διὰ τὰς ὁποίας προβλέπω δι τὸ πρᾶγμα θέλει λάβει τοιαύτην ἔκβασιν. »

Ὁ Λόρδος Κάμδεν προέβλεπεν ὀρθῶς. Αἱ ἀποικίαι προσεβλήθησαν ἀποτόμως. Καὶ μολοντοῦτο, κατὰ τὸ 1774, καὶ κατὰ τὸ 1775 ἐπίσης. Ἐν ἔτος μετὰ τὴν διακήρυξιν τῆς ἀνεξαρτησίας, καὶ ὅτε πλέον αὕτη ἀπέβαινεν ἀναπόφευκτος, ὁ Βασιγκτῶν καὶ ὁ Ἰεφερωὶν ἔγραφον, ἀκόμη καὶ τότε, τὰ ἑξῆς.

Ὁ Βασιγκτῶν πρὸς τὸν Λαγαγὶν Μεκένζιν.
« Προσπαθοῦν νὰ σᾶς πείσωσιν δι τὸ λαὸς τῆς Μασσασουσέτης εἶναι λαὸς ἀποστατῶν, λαβὼν τὰ ἔπλα εἰς ἀπόκτησιν τῆς ἀνεξαρτησίας του, καὶ δὲν ἠξέυρω πόσα ἄλλα ἀκόμη σᾶς λέγουσιν. Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς εἶπω, ἀγαθέ μου φίλε, ὅτι σᾶς ἀπατοῦν, καὶ σᾶς ἀπατοῦν μεγάλως. . . . Δύναμαι νὰ σᾶς δώσω τὴν τρανωτέραν βεβαιώσιν, δι τὴν ἀνεξαρτησίαν δὲν εἶναι ἡ εὐχὴ, οὔτε τὸ συμφέρον τῆς ἀποικίας ταύτης, οὔτε τὸ συμφέρον καμμίως ἄλλης τῶν ἐπὶ τῆς στερεᾶς, ἔλῳν ἐμοῦ, ἢ καὶ μιᾶς ἐκάστης αὐτῶν ἰδies ταίρως. Ἀλλὰ συγχρόνως πρέπει νὰ πιστεύετε δι καμμίαν τῶν ἀποικιῶν τούτων δὲν θέλει ὑποφέρει ποτὲ τὴν στέρησιν τῶν πενομιῶν τῆς καὶ τῶν πολυτίμων δικαιωμάτων τῆς, ἄνευ τῶν ὁποίων εὐημερία δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ εἰς κἀνὲν ἐλεύθερον Κράτος, καὶ ἡ ἐλευθερία, ἡ περιουσία καὶ ἡ ζωὴ στερεοῦνται πάσης ἀσφαλείας. »

Ὁ Ἰεφερωὶν πρὸς τὸν Κ. Παρθόλφορ.
« Πιστεύσατέ μοι, ἀγαπητέ Κύριε! Κάνεις ἄλλος ἐκ τῶν διατελούντων ὑπὸ τὴν βρεταννικὴν κυριαρχίαν δὲν ἀγαπᾷ, εἰλικρινέστερον ἐμοῦ, τὴν ἔνωσιν τῶν ἀποικιῶν μετὰ τῆς Μεγάλῃς Βρεταννίας. Ἀλλὰ σᾶς ὀρκίζομαι εἰς τὸν ὕψιστον θεὸν δι προτιμῶ νὰ μὴν ὑπάρξω παρὰ νὰ παραδεχθῶ τὴν ἔνωσιν ταύτην ὑπὸ τοὺς προτεινομένους παρὰ τοῦ κοινοβουλίου ὅρους. Καὶ οὔτως ἐκφραζόμενος, πιστεύω δι ἐκφράξω τὰ αἰσθηματικὰ ὁλοκλήρου τῆς Ἀμερικῆς. Οὔτε ἀφορμαὶ οὔτε δυνάμεις μᾶς λείπουσιν, ἂν θελήσωμεν νὰ διακηρύξωμεν καὶ ὑποστηρίξωμεν τὸν χωρισμὸν ἡμῶν. Μόνη ἡ θέλησις λείπει, ἀλλὰ καὶ αὕτη μεγαλύνεται ὁ λίγον κατ' ὀλίγον, ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τοῦ ὑμετέρου βασιλείως. »

Καὶ τῶνόντι, Γεώργιος ὁ Γ'. κηρυχθεὶς ἄπαξ κατὰ τῶν ἀποικιῶν, καὶ παρωργισμένος ὢν κατὰ τῆς διαγωγῆς των, ὑπεστήριζεν, ἢ μᾶλλον παρώτρυνε τοὺς ὑπουργοὺς του εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς κατ' αὐτῶν πᾶλης. Ματαίως διεσθύνοντο πρὸς αὐτὸν ἐπαπειληματικῶς ἀναφοραὶ, εἰλικρινεῖς, ἀνυπόκριτοι καὶ πλήρεις σεβασμοῦ· ματαίως οἱ ἀποικοὶ ἐδέοντο ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς τὸν θεόν, ἐν καιρῷ τῶν ἐκκλησιαστικῶν τελετῶν, κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν. Καμμίαν ἐντύπωσιν δὲν τοῦ ἐπροξένουν οὔτε αἱ πρὸς αὐτὸν ἀπειθυνομένηαι δεήσεις, οὔτε αἱ πρὸς τὸν θεὸν ἀναπεμπόμεναι ὑπὲρ αὐτοῦ ἱκεσίαι. Τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ, ἀνεπιτηδείως, ἀσθενῶς, καὶ ἀκατάλληλως, διεσθυνόμενου πολέμου διέτασσε πάντοτε, ὑπακούων εἰς τὴν τραχεῖαν καὶ ἀλαζβόνα ἐκείνην ἐπιμονήν, ἥτις ἐξαιλεῖται ἀπὸ τὰς καρδίας καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐλπίδα. Καὶ προφανῶς εἶχε φθάσει ἡ ἡμέρα ἐκείνη, κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ κυβερνήσεις δὲν ἔχουν πλέον τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλεσθῶσιν τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν πολιτῶν. Γεννᾶται δὲ ὑπὲρ τούτων τὸ ἐναντίον δικαίωμα τῆς διαίας ἀνθυπερασπίσεως, διότι δὲν εὐρίσκουν πλέον οὔτοι

εἰς τὴν καθεστῶσαν τάξιν οὔτε ἀσφάλειαν οὔτε κατὰ φύγιον.

Ἡμέρα φοβερά καὶ ἄγνωστος, τὴν ὁποίαν οὐδεμία μὲν ἀνθρωπίνῃ ἐπιστήμῃ δύναται νὰ προῖδῃ, οὐδεμία δὲ ἀνθρωπίνῃ θεσμοθεσίᾳ δύναται νὰ κανονίσῃ, καὶ ἡ ἐποία μολαταῦτα ἀνατέλλει ἐνίστο, δακτυλοδεικτουμένη ἀπὸ τὴν θείαν Πρόνοιαν. Ὡς ἡ ἀρχίζουσα τότε δοκιμασία ἤθελεν εἶσθαι ἀπολύτως ἀπηγορευμένη εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ἐὰν ἐκ τῆς μυστηριώδους αὐτοῦ πηγῆς τὸ μέγα τοῦτο κοινωνικὸν δικαίωμα, δὲν ἐπηρέαζε τὴν τύχην τῶν κυβερνήσεων ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι δὲν ἀναγνωρίζουν αὐτὸ, τὸ ἀνθρώπινον γένος, ὃν πρὸ πολλοῦ ὑποδουλωμένον, ἤθελεν ἀπολέσει πᾶσαν ἀξιοπρέπειαν καὶ πᾶσαν εὐημερίαν.

Ὑπῆρχε δὲ καὶ ἄλλος τις λόγος, ἐπίσης οὐσιώδης, συντρέχων εἰς τὴν νομιμοποίησιν τῆς ἐπαναστάσεως τῶν ἀγγλικῶν ἀποικιῶν, ὑπῆρχε, λέγομεν, πᾶσα ἔλλογος πιθανότης δι τὴν ἤθελεν ἐπιτύχει εἰς τὸ ἔργον των.

Ἡ πολιτικὴ τῆς Ἀγγλίας διεσθύνετο τότε ἀπὸ χειρᾶς ἀσθενεῖς. Τὸ ὑπουργεῖον τοῦ Λόρδου Νόρθ ἦεν μέτριον καὶ κατὰ τὸν νοῦν καὶ κατὰ τὴν καρδίαν. Ὁ Λόρδος Σιάταμ, ὁ μόνος κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἔξοχος τῆς Ἀγγλίας ἀνὴρ, ἀπετέλει μέρος τῆς ἀντιπολιτεύσεως.

Ὁ καιρὸς τῆς φρικώδους τυραννίας εἶχε παρέλθει· αἱ προγραφαὶ, αἱ στρατιωτικαὶ καὶ δικαστικαὶ ὁμότητες, τὰ σκληρὰ ἐκεῖνα παθήματα, τὰ ἐποία, πρὸ μικροῦ ἀκόμῃ, εἰς αὐτὸ τὸ κέντρον τῆς Εὐρώπης, προκειμένου ἄλλου ἀγώνος, ἐπίσης δικαίως, οἱ Ὀλλανδοὶ εἶχαν λάβει τὴν δυστυχίαν νὰ ὑποφέρωσιν, ἦτον ἀδύνατον νὰ γίνωσιν ἀνεκτά, κατὰ τὸν ΙΗ'. αἰῶνα, εἰς τοὺς θεατὰς τοῦ ἀγώνος τῶν Ἀμερικανῶν, ἀλλ' οὔτε ἠδύναντο πλέον νὰ τὰ ἐπινοήσωσι καὶ αὐτοὶ ἀκόμῃ οἱ μανιώδεις τῶν λαῶν ἀντίπαλοι. Ἐξεναντίας, ἄνδρες τινὲς ἰσχυροὶ, καὶ φωναί τινες εὐγλωττοὶ, ἐγείροντο ἀδιακόπως, καὶ ἐν τῇ μέσῃ αὐτοῦ τοῦ ἰδιοῦ κοινοβουλίου τῆς Ἀγγλίας, ὑπὲρ τῶν ἀποικιῶν καὶ τῶν δικαίων αὐτῶν. Δόξα, ἀξία θαυμασμοῦ, εἰς τὸ ἀντιπροσωπικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον χορηγεῖ ὑπερασπιστὰς εἰς πᾶσαν ὑπόθεσιν, καὶ μεταφέρει εἰς τὸ στάδιον τῆς πολιτικῆς τὰς διὰ τοὺς βωμοὺς τῶν νόμων καθιερωμένας ἐγγυήσεις.

Ἡ Εὐρώπη ἀφ' ἑτέρου δὲν ἠδύναντο νὰ μένῃ ἀπαθὴς θεατὴς εἰς τοιαύτην πάλιν. Δύω μεγάλαι κυβερνήσεις, ἡ Γαλλικὴ καὶ ἡ Ἰσπανικὴ εἶχαν ἀφορμὴν νὰ ἐδίκηθῶσιν τὴν Ἀγγλίαν διὰ προσεφάτους ὕβρεις καὶ ἐπαισθητὰς ζημίας, γενομένας κατ' αὐτὴν, ἐντὸς αὐτῆς τῆς Ἀμερικῆς. Δύω ἄλλαι δυνάμεις, νεωστὶ ἀναδειχθεῖσαι μεγάλαι, ἡ Ῥωσσία καὶ ἡ Προυσσία, μετ' ἐπιδειξίας, ἀλλὰ συνάμα καὶ μετ' ἐπιτηδειότητος, ἐξήγουν συμπαθείας ὑπὲρ τῶν φιλελευθέρων ἀρχῶν, καὶ ἐφαίνοντο πρέθυμοι, δοθείσης περιστάσεως, νὰ δυσφημῶσιν τὴν Ἀγγλίαν, ἢ νὰ τὴν βλάψωσιν, ἐν ὀνόματι αὐτῆς τῆς ἰδίας ἐλευθερίας. Δημοκρατία πρὸ ὀλίγου ἐνδοξος καὶ φοβερά, εἰσέτι δὲ πλουσία οὔσα, καὶ παρὰ πάντων τιμωμένη, ἡ Ὀλλανδικὴ δημοκρατία, δὲν ἠδύναντο ν' ἀδιαφορήσῃ, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὰ χρηματικὰ τῆς κεφάλαια καὶ τὴν πῖστιν τῆς ἐχορήγησεν εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἀγωνιζομένην, κατ' ἀντικείμενον αὐτῆς παλαιᾶς. Τελος πάντων, ἐκ τῶν δευτερευουσῶν δυνάμεων, ὅλαι ἐκείναι εἰς τὰς ὁποίας ἡ θέσις των καθίστανε τὸν κατὰ θάλασσαν δεσποτισμὸς τῆς Ἀγγλίας ἐπικείμενον καὶ ἐπαχθῆ, ὡς ἡ Νεάπολις ἡ Τυρρηνία καὶ ἡ Γενούη, ἦτον ἐπόμενον νὰ αἰσθανθῶσιν,

ὑπὲρ τῆς νέας ἐκείνης ἐπικρατείας συμπαθείας, ἡνώ-
μένας βεβαίως μέ τινα δειλίαν, συμπαθείας ὁμῶς αἱ ὀ-
ποῖται, ἂν καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ φέρωσι κἀνὲν ἄμεσον ἀ-
ποτέλεσμα, ἥσαν μολοντοῦτο ὠφέλιμοι, καὶ ἐδίδαν ἰκα-
νὸν θάρρος.

(*Ἀκολουθεῖ*)

Ἡ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΧΑΡΕΜΙΟΝ.

Ὑπὸ Πίτρ Σεβαλιέ.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.

—ο—

Ἐκαστος γνωρίζει, ὅτι ὁ περίφημος ζωγράφος μας,
Ὁράτιος Βερνέτ, ἦν πρό τιнос καιροῦ παρὰ τῷ πασᾷ
τῆς Αἰγύπτου. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῇ ἐχαρακτήρισθη διὰ
τινος συμβάντος, ὅπως ἀνατολικοῦ, τοῦ ὁποίου τὴν διή-
γησιν ὀφείλομεν εἰς τὴν ἀδολεσχίαν φίλου τινός.

Παρήλθεν ἡδὴ ἑβδομάς, διαμένοντος τοῦ Ὁρατίου
Βερνέτ εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Κατῴκει ἐντὸς τῶν ἀνα-
κτόρων τοῦ ἀντιβασιλείως, καὶ καθεκάστην διέτρεχε
τὴν πόλιν τετυλιγμένος μὲ τὸν μακρὸν αἰγυπτιακὸν
μανδύαν του. Αἱ ἐκδρομαὶ αὐταὶ τὸν ἐβίαζον νὰ διέρ-
χεται ἐκάστην πρωίαν τὴν αὐτὴν ὁδὸν, ἐφ' ἧς εὐ-
ρίσκοντο τὰ ἀπέραντα δώματα, εἰς ἃ ἐπεριδιάβαζον αἱ
γυναῖκες τοῦ πασᾶ.

Ἡμέραν τινὰ, καθ' ἣν ἐξῆλθε λίαν πρωί, εὐρε-
θεὶς σχεδὸν μόνος ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἀντικείμενόν τι, ὡς
πρὸς αὐτὸν διευθυνόμενον, ἔπεσε πρὸ τῶν ποδῶν του
ἐπὶ τῆς κόνεως. . . . Τὸ ἐσήκωσε καὶ εἶδεν, ὅτι ἦν
λευκὸν ῥόδον, ἐφ' ἑνὸς ἐρυθροῦ ρουδινίου προσηρμο-
σμένον· ἐπὶ τοῦ ἀνδρὸς δὲ τοῦ δώματος εἶδε τεμά-
χιον ἐπωμιδίου τοῦ αὐτοῦ χρώματος ἐπαυρούμενον.

— Τί ἐννοεῖ τοῦτο; ἠρώτησεν ἑαυτὸν ὁ ζωγράφος
μετὰ θαυμασμοῦ. Καὶ ἐναπολῶν τοὺς μύθους τῆς
Χαλιμάς, ἐπρόσθεσεν: « Εἶναι ἐξήγησις ἔρωτος! . . »

Ἐκαστος ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ ἐκ πρώτης ὀψεως
τὴν ἐννοίαν τοῦ συμβολικοῦ τούτου δώρου! Τὸ λευκὸν
ῥόδον σημαίνει: « Εἶμαι παρθένος τοῦ χαρεμίου » καὶ
τὸ ἐρυθροῦν ρουδίνιον, προσηρμοσμένον εἰς τὸ στέ-
λεχος τοῦ ῥόδου: « Φλέγομαι δι' ἐσέ, ἀλλ' εἶμαι
αἰχμάλωτος. »

Δυστυχῶς, ὁ ἔνδοξος καλλιτέχνης μας ἦν ἄνθρω-
πος σεβάσμιος καὶ αἱ δάφναι τῆς δόξης του ἐμυγνύ-
οντο ἡδὴ μὲ λευκάς τρίχας.

— Μὲ ἐξέλαβον ἀνακριβῶς δι' ἄλλον, εἶπε καθ'
ἑαυτὸν μετὰ φιλοσοφικοῦ γέλωτος.

Καὶ παρατηρῶν περίξ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἔμεινεν
ἐκθαμβος εὐρίσκων αὐτὴν κενήν.

— Ἄν καὶ δὲν ἦναι δι' ἐμὲ προσδιορισμένον τὸ
ῥόδον τοῦτο, ἐσυλλογίσθη, ἔχω τοῦλάχιστον δικαίωμα
νὰ τὸ διατηρήσω.

Κ' ἐξηκολούθησε τὴν ὁδὸν του, ἀναπνέων τὴν εὐω-
δίαν τοῦ ῥόδου, καὶ συλλογίζόμενος τὸ σκανδαλῶδες
τοῦ συμβάντος τούτου.

Ὡνεύρωττεν εἰσέτι τὴν πρωίαν τῆς ἐπιούσης, διερ-

χόμενος τὴν αὐτὴν ὁδὸν, ὅτε δεύτερον ῥόδον κατέ-
πεσε πρὸ τῶν ποδῶν του, καὶ τὸ ἐπωμιδίου ἐπαυ-
ρεῖτο ἐκ νέου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του. Τρίτον ῥόδον καὶ
τρίτον σημεῖον τὴν ἀκόλουθον τῆς ἐπιούσης, καὶ οὕτω
καθ' ὅλην τὴν ἑβδομάδα.

— Προσδιορισμένα δι' ἐμὲ εἶναι! εἶπεν ὁ καλλιτέχνης,
ἀνασηκῶν τὸ ἕκτον ῥόδον· ἐφείλκυσα ἀκουσίως ὀ-
δαλίκισάν τινα τοῦ φιλοξενοῦντός με, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ὡς
ἄλλος Ἰωσήφ ἔμπροσθεν τοῦ νέου Φαραώ!

Ἀστευούμενος οὕτως, ἐθεώρει μόλον τοῦτο τὸν
ἑαυτὸν του ἐμπεπλεγμένον σοβαρῶς, καὶ δὲν εἰσῆρ-
χετο πλέον παρὰ τῷ Μεχμέτ - Ἀλῇ, εἰμὴ μὲ τεθο-
ρυγημένην συνειδήσιν. Οὐδεμία ἀνακάλυψις ἀκολού-
θως ἠδηγήθη νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὰ ἔχνη τῆς ἀγνώστου
του· δὲν ἐβλεπε πλέον μήτε σκιὰν γυναικὸς εἰς τ'
ἀνάκτορα τοῦ πασᾶ, καὶ τὰ ῥόδα ἔπαυσαν νὰ κατα-
πίπτωσιν ἐκ τῶν δωματίων τοῦ γυναικονήτου.

Ἐν τοσούτῳ ὁ καλλιτέχνης καὶ ὁ ἀντιβασιλεὺς κα-
θεκάστην εἶχον διαρκῆ συνομιλίαν. Μίαν τῶν ἡμερῶν
ὁ Ὁράτιος Βερνέτ ἐξῆγει τῷ Μεχμέτ - Ἀλῇ τὴν φω-
τογραφίαν. Ὁ ἀντιβασιλεὺς τόσον ἐνθουσιασθῆν ἐκ τῶν
θαυμάτων τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης, ὥστε ἠθέλησεν
ἰδίαις χερσὶ νὰ κάμῃ τὴν δοκιμὴν· καὶ ἰδοὺ ὁ πα-
σᾶ σπουδάζων νυχθημερὸν τοὺς νόμους καὶ τὴν μέ-
θοδον τῆς φωτογραφίας. Ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ὁ δό-
κιμος ἐθεώρει ἑαυτὸν ὡς ἐντελῆ φωτογράφον, καὶ
ἠθέλησε νὰ δώσῃ ἐπισήμως δείγματα τῆς μαθησε-
ώς του.

— Ἐὰν αὐριοῦ ἔχωμεν ὥραϊαν ἡμέραν, εἶπε τῷ
ζωγράφῳ, ἄγωμεν πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν μεγάλων ἔρ-
γων τοῦ λιμένος· θέλω διατάξαι νὰ φέρωσι μεθ' ἡ-
μῶν τὴν θαυματουργὸν μηχανήν σας, καὶ θέλω ἐπι-
φορτισθεῖ ὁ ἴδιος τὴν ἐκτέλεσιν τῶν θαυμάτων.

Τὴν ἐπιούσαν ὁ ἥλιος τῆς Αἰγύπτου ἦν λαμπρότατος·
ὁ καλλιτέχνης καὶ ὁ ἀντιβασιλεὺς ἐξῆλθον μετὰ με-
γάλης συνοδείας. Καθ' ἣν στιγμὴν διήρχοντο λουτρῶ-
νά τινα διὰ τὰς γυναῖκας, ὁ Ὁράτιος Βερνέτ ἐκράτησε
τὸν ἵππον του μὲ δυσἀρέσκειαν.

Ὁραιοτάτῃ ἀνθοδέσμῃ ἔπεσεν ἔμπροσθεν του ἐπὶ τοῦ
ἐπιπλείου, καὶ ὅλοι οἱ αὐλικοὶ τὸν συνέχαιρον διὰ τὴν
τύχην του.

— Δεύτερον κεφάλαιον τοῦ μυθιστορήματός μου, ἐσυλ-
λογίσθη ὁ καλλιτέχνης· ἡ ἐρωμένη μου λούεται ἐντὸς
τοῦ λουτρῶνος τούτου!

Παρατηρῶν ἀκολούθως, ὅτι ἐξετάζουν τὴν ἀνθοδέ-
σμην μὲ τὴν πλέον ζωηρὰν περιέργειαν, ἤρχισε νὰ τὴν
ἐξετάξῃ καὶ ὁ ἴδιος μὲ μεγίστην προσοχήν. Τὰ
ἄνθη ἦσαν τόσον ἀπλᾶ, ὅσον καὶ σπάνια, καὶ ἡ σύνθεσις
τῶν ἔτι ἀπλουστερά. Ὅτι ἡ ἀνθοδέσμη ἐμπεριεῖχεν ἀ-
ξιέραστόν τινα ἱερογλυφίδα, ἦν ὀφθαλμοφανέστατον,
ἀλλ' ὁ καλλιτέχνης μὲς ἔπρεπε νὰ φανερώσῃ δημοσίως
τὴν ἐπὶ τούτῳ ἀμάθειάν του.

— Ζητεῖτε, κύριε, τὴν ἐννοίαν τῆς μυστηριώδους ταύ-
της ἐπιστολῆς; τῷ ἀπεκρίθη εἰς νέος ἀξιωματικὸς
τῶν Μαμελούκων τοῦ πασᾶ, ὅστις ὠμίλει τὴν γαλλικὴν
γλῶσσαν ἄριστα· ἐὰν μὲ συγχωρῆτε νὰ τὴν σπουδάσω
μίαν στιγμὴν, σὰς ὑπόσχομαι τὴν ἐξήγησιν αὐτῆς.

— Μετὰ χαρᾶς, ἀπεκρίθη ὁ ζωγράφος, παραδίδων
αὐτῷ τὴν ἀνθοδέσμην.

Ὁ ἀξιωματικὸς τὴν παρετήρησεν ἐξ ὅλων τῶν με-
ρῶν, ἐξέτασεν ἕκαστον ἄνθος ἰδιαίτερως, ἀνέπνευσεν